

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s postižanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od piterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljanje pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nadškof Stadler.

Bili so časi, ko je bil sarajevski nadškof Stadler najpopularnejši mož na Hrvatkem in celo zatemnil ugled res velezaslužnega vladike Strossmayerja. Te popularnosti si ni pridobil z dejanji, z zaslugami ali z žrtvami za hrvatski narod, nego z besedami, ali že besede so zadostovali, da je ves hrvatski narod vskipel radosti in hvaležnosti in koval sarajevskega nadškofa v deveta nebesa.

A prišlo je razočaranje, bridko razočaranje in danes uvideva hrvatski narod, kako veliki zmoti se je udal, ko je zaupal rimskemu klerikalcu.

Stadlerjeva popularnost datira izza časa katoliškega shoda v Zagrebu. Hrvatje se niso zmenili za to, da je Stadler na tem shodu proklamiral absolutno, čisto ultramontantstvo, nazore, katerim se mora upreti vsak narod, če hoče živeti. Zadostovalo jim je, da je Stadler obljubil delovati na združenje Bosne in Hercegovine s Hrvatsko — in promovirali so Stadlerja za svojega prvega voditelja, toliko rajši, ker so Madjari izposlovali, da je bila Stadlerju za to izjavo izrečena cesarjeva graja.

Toda Stadler je pred vsem rimski klerikalec in koristi Rima so mu vedno bili bolj pri srcu, kar koristi hrvatstva. Ne rečemo, da mu ni nič za hrvatski narod, toda gotovo je, da mu je zanj samo toliko, v kolikor je to koristno Rimu, v kolikor je hrvatski narod orožje Rima. To je pokazal pri aferi zaradi zavoda sv. Jeronima, pri kateri pričeli je brez obotavljanja izdal hrvatski narod in ga osmešil pred vso Evropo, samo ker je Rim prišel v malo zadrgo.

Sedaj se je zopet pokazalo, da so nadškofu Stadlerju narodni interesi hrvatstva deveta briga, da je katoliški fanatik, ki zaradi najemernejšega vseha na takozvanem

verskem polju potepeta najvitalnejše interese svojega naroda.

Hrvatje in Srbi so eden narod, pripadajo pa trem veram, pravoslavni, katoliški in mohamedanski. Če hočejo katoliški Hrvatje s svojimi krvnimi brati živeti, jim je pred vsem potrebno toleranci. To uvidevajo vsi razsodni Hrvatje in morda je najlepši hrvatski pregovor oni, ki pravi »Brat mi mio, koje vjere bio«. Posebno pa je treba katoliškim Hrvatom tolerantnosti v Bosni in v Hercegovini, kajti le če pridobe Mohamedance na svojo stran, morejo upati, da si zagotove ti dve deželi. Če se Mohamedanci približajo Srbom imajo ž njimi vred tako večino in tako veljavno v teh deželah, da morajo Hrvatje poleg njih izginiti. S pridobitvijo Mohamedancev pa seveda ne pride samo hrvatski narod do veljave, marveč naravnim potom tudi katoliški element oziroma katoliška cerkev. To je dobro spoznaval biskup Strossmayer in po tem spoznanju uravnaval svoje politično delovanje.

Stadler pa goji najprismojenejše klerikalstvo in v svojem blasnem fanatizmu, s svojimi srednjeveškimi nazori je srečno dosegel, da so Mohamedanci prišli v največje nasprotje s bosanskimi Hrvati.

Ko bi bil Stadler količaj razumen človek, bi moral vendar uvideti, da je sloga med Mohamedanci in katoličani samo mogoča, če drugi druge respektirajo in zlasti če se respektirajo v verskem oziru. Stadler pa tega ni uvideval. Izstopil je iz hrvatskega društva »Trebević«, ker je bilo sklenjeno, da se tudi Mohamedanci vdeleže razvitja društvene zastave, kakor da bi bila zastava omadeževana, če se zbero krog nje ljudje mohamedanske vere. Stadlerju ni bilo mar, da je s tem razčilil Mohamedance in jih Hrvatom odstujil.

Sedaj pa je nadškof Stadler vpriporil škandal, ki nas živo spominja srednjega veka. Dal je odpeljati in skriti neko mohamedansko ženo in

njenje otroke ter jih krstiti. Stadler tega niti ne taji in neče povedati, kam je skril otroke, katere zahtevajo Mohamedanci. Naravno je, da je vsled tega nastala nepopisna ogroženost med Mohamedanci in da je med njimi zavladalo veliko sovraščvo protikatoliškim Hrvatom. Hrvatje sami protestirajo odločno. Prvi so nastopili zagrebški časopisi in visokoškolci.

Sedaj pa so se oglasili tudi vsi najodličnejši katoliški Hrvatje v Sarajevu, dr. Stadlerjeve lastne ovčice. Dotična protestna izjava se glasi:

Naše katoliško in mohamedansko ljudstvo je živilo od nekdaj, vkljub mnogim zgodovinskim nepriklicam, v dobrem sporazumljenju. In sedaj, ko je prišel končno čas, da nas preveje solnce bratske sloge, ko potrebujemo v teh resnih časih za katolike in Mohamedane tako zelo ljubezni in miru, prihaja skušnjava za skušnjava. Kad nas, propad postaja vedno večji, sovraščvo vedno večje, in posledice se že kažejo ne le na narodnem, temuč tudi na gospodarskem polju. Taki razdori nastajajo, ako se razmer ne razume ter se v tej nevednosti žali najnežnejša čustva, v prvi vrsti verska čustva enega dela prebivalcev.

Nadškof dr. Stadler pozablja v svoji pretirani verski gorečnosti na prave življenske in narodne interese našega naroda.

S to našo izjavo obsojamo najodločnejše tako postopanje in zavračamo od sebe ravno tako odločno vsak poskus, da kdo hrvaščvo identificira s katoličanstvom ter zavrača kako krivdo na nas Hrvate v Bosni in Hercegovini zaradi verske gorečnosti nadškofa.

Nadškof dr. Stadler je rimski škof. On je duhovni nadpastir tudi za Nemce, Madjare in Italijane, sploh za vse pripadnike katoliške cerkve v svoji nadškofiji, zato bi ne bilo pravilno sovraščiti nas Hrvate za njegovo pretirano versko gorečnost. Čudimo se, da še vedno nadškof, ki živi že mnogo let med nami, ne more zapo-

pasti, da so življenski interesi katoliških Hrvatov in Mohamedancev v Bosni in Hercegovini skupni ter si morajo deliti žalost in veselje. Mi vsled tega želimo in zahtevamo, da živi vsakdo v svoji veri mirno in misli vsi skupaj v ljubezni in bratski slogi. V razlogih se že navaja, da seje nadškof le sovraščvo ter zelo škoduje hrvatski ideji. S svojo nestrnostjo je primoral Mohamedance do gospodarskega bojkota napram katoliškim Hrvatom. A ves čas svojega misijoniranja ni pridobil za katoliško cerkev niti ene poštene osebe, temuč le propadle elemente, ki s svojim prestopom ne delajo baš časti katoliški cerkvi.

Postopanje nadškofa Stadlerja nasprotuje narodnim interesom Hrvatov, zdravi pameti in tudi v Bosni veljavnim zakonom. A Stadler se za vse to ne meni.

Na celiem slovanskem jugu je samo en list, ki brani in zahteva Stadlerjev zločin: to je ljubljanski »Slovenec«. Ta se je postavil na skrajno ultramontansko stališče, da cerkev nič ne brigajo posvetne postave in da jih ni dolžna spoštovati. »Slovenec« pravi, da nasprotuje bosanska postava božjemu (!) in kanoničnemu pravu, sicer pa cerkev narodni oziri nič ne brigajo, češ, cerkev ima dolžnost krščevati vse narode. Tu je zopet enkrat pokazal »Slovenec« svoje klerikalno brezdomovinstvo.

Pri celi ti zadevi nas zanima le to, če bodo Hrvatje vsaj sedaj spoznali, kako brezmiselno je, da se obešajo na suknjo rimske kurije in da svoj spas pričakujejo od Rima. Res, da ima Rim veliko moč in velik vpliv, ali da je hrvatski narod ne bo Rim nikdar ničesar storil, nego ga vedno le izkorisčal v svoje egoistične namene. Hrvatje tlačenijo Rimu že stoljetja. Rim si to pusti dopasti in eksplorativno hrvatski narod kar more, sicer pa mu še na misel ne prihaja, da bi kaj storil za hrvatski narod.

Plačevanje v gotovini.

Zadnje dni se je toliko razpravljalo v parlamentu in po časopisih o novem zakonu, s katerim se naj določi sprejem plačevanja v gotovini. V istini se ni nihče posebno brigal za zakon, ker ima le nekako elegično vrednost, dočim dejansko že obstoje vse njegove določbe.

Kaj določa ta zakon? Da prevzamejo banke obveznost, vsako izdano njenoto (bankovce) izplačati s kovanim denarjem, t. j. v zlatu ali srebru. Vsak bankovec nosi bančno potrdilo: „Avstro-ogrška banka plača za to bančno njenoto pri svojih glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti takoj na zahtevanje (10, 20 itd.) kron v zakonitem kovinskem denarju.“ Take obveznosti nosijo barvani papirji, ki jih imenujemo bankovce, od nekdaj. Papir bi seveda brez te obveznosti ne imel nobene vrednosti, le kot zakonita pobotica, da ima njen lastnik tirjati pri banki toliko kovanega denarja, kakor je na tej zadolžnosti zapisano, daje papirju popolno vrednost.

Zakon o sprejetju plačevanja v gotovini potem takem ničesar drugega ne zahteva, kakor da stopi bančna obveznost v popolno veljavno. Sicer določa že § 83 pravil avstro-ogrške banke, da je banka dolžna, izdane papirne note takoj na zahtevanje zamenjati za kovani denar; toda kakor marsikateri avstrijski zakon, tako je tudi ta zakon s časoma prišel ob svojo obveznost.

Dočim pa niso imeli svoječne državne note, ki pa so že skoraj popolnoma izginile, posebno varne zaslombe, so bančne note kovinsko krite, t. j. banka ne izda nobene note v svet, za katero nima naložene primerne količine zlata v svojih kleteh. Bankovci imajo tedaj, četudi so le iz papirja, popolno vrednost zlatega denarja; njihova vrednost se ne menjava, temuč ima stalnost kakor rmena žlahtna kovina. In proizvajalci so vredni, da dobe za svoje delo dober denar, katerega kvaliteta ni odvisna od državne politike, kriz in zmed. In tako varnost dajejo z zlatom kriti bankovci.

LISTEK.

Gibory-jeva spoved.

Francoski spisal O. Mirbeau.

(Konec.)

Rečem samo, da imamo v kratek velikonoč, je ponovil duhovnik.

»No, in?« Kaj hočete s tem? Kadarko pride velikanoč, bo tukaj, ne res?«

»Že prav, le šalite se, stari lisjak. Sami veste prav dobro, koliko je odbila ura. Ali hočete zopet, da mine velikanoč, kot prejšnje leto, ne da bi se vi spovedali? Glejte no vendar!«

»Prosim, ne govorite o tem, le o tem ne! Grem po past!«

Duhovnik je ubral milejše strune.

»Slišite me, priatelj Gibory,« je rekel resno. »Vaša hči je v velikih skrbih. Joka se in obupuje. In vi jo delate nesrečno s svojo brezbožnostjo.«

»Marta?« je mož zarežal. »Njo to prav nič ne briga. Za-se naj skrbi, in vi, gospod župnik, tudi! Jaz imam ljubega Boga prav rad, no da, tudi

vsako nedeljo grem k maši. Ali to, kaj je spoved, pa še to in ono — mi ne gre v glavo, vrag vedi . . . «

»Vi ste stari, moj ljubi Gibory, že parkrat vas je bolezen hudo davila. Ničesar ne vemo — danes še redeč, jutri nič več.«

Duhovnik je sklenil roki in zmajal z glavo.

»Postavim, da vas danes zvečer bolezen zopet napade, ali pa takoj na mestu. Hm, kaj pravite k temu?«

»Bolezen! Danes zvečer! In jaz? Oho! Le glejte, da ne umrjeti vi prej kot jaz! Tudi vi niste nič več tako mladi in krepki! A zdaj grem po past!«

»Oha, postojte!«

Ubogi župnik ni vedel več, kaj bi še rekel.

Odgovori starega Giborya, podprt z nagajivim pomežkovanjem malega očesa, ta svojeglavnost preklicanega starca ga je vznemirila, zmešala in oplašila, kakor bi stal samemu hudiču nasproti. Najrajši bi zalučal kmetu par zabavljic v obraz, toda iz strahu, da bi se mu še bolj ne zameril, in v nadi, da bo tega

starega grešnika vendar še pripeljal na pravo pot, je zadrževal jezo.

Ptiči so poletavali v solncu od enega drevesa na drugo; spodaj je žuborel tih potok. Rdeča mačka, ki je lezla čez leho mladih redkvic, je skočila nenadoma, v par skokih zmerila vrh in izginila v grmovju.

Župnik je iskal v svoji zadregi pripravne zvezze, da bi pogovor zopet nadaljeval. Potegnil je tobačnico iz žepa, vzel ščipek tobaka, povonjal in glasno kihnil.

»Poglejte, moj ljubi Gibory,« je dejal nenadoma. »Vi ste vrl mož, in nekaj bi vam svetoval. Da, nekaj prav dobrega!«

In s prsti je bobnal po molitveniku po taktu neke psalmske melodije.

Stari kmet je nategnil ušesa in pogledal nezaupljivo župnika. Ta je nadaljeval:

»Doma imam še steklenico vina, eno samo steklenico zelo, zelo starega vina, nad dvajset let starega. Na tisoč milj okoli ga ni takšnega. Steklenica je vredna najmanj svojih deset, morda celo petnajst frankov. Mi niti ne vemo, koliko stane takšna

steklenica vina. In torej, če se hočete spovedati, vam prinesem to steklenico. Vaša bo, in potem lahko s ponosom trdite, da imate dragoceno redkost, kapljico, kot je nima niti škof sam, niti ne naš graščak, sploh nikdo drugi.

»Hehe, hehe,« je meketal stari Gibory in se praskal za ušesom. »Ali ni to samo goljufija, da bi me speljali, kaj?«

»Če vam pa pravim! No torej, moj ljubi, stari Gibory, ali vam je to prav?«

»Ne rečem ravno, da mi ni.«

»Torej prideš takoj k vam.«

»Tako, s steklenico!«

»Da, s steklenico!«

»Dobro!«

II.

Marta je bila suha, stara gospodinja sanjahov očij in vedno od nog do glave oblečena v črnino kot nuna. Čas, kolikor ga ni premolila v cerkvi, je posvetila malemu stanovanju, kjer je razobesila po stenah raznovrstne svete podobice. Vedno je imela molitve v ustih; z očetom ni skoro nikdar govorila. Ne, da bi bila skregana, a kakor stari mož ni motil

hčere nikdar pri opravljan

Ako se je vkljub tej varnosti vendar predložil v obeh državnih zbornicah zakonski načrt za plačevanje v govorini, zgodilo se je to zategadelj, da se uredi skupna denarna vrednost, ki je podlaga varni gospodarski skupnosti med Avstrijo in Ogrsko. Z najetim plačevanjem v govorini spravimo nele naše denarne zadeve v popolno varnost, temuč tudi one na Ogrskem. V ostalem pa ostane Avstria monarhija, kjer se plačujejo vse državne obveznosti v govorini, kakor dosedaj.

Vstaja v Macedoniji.

Pokali so prvi topovi, vršila se je pravcata bitka. Da je turška vlada že dalje časa slutila take dogodke, pove vladni list z dne 27. m. m., v katerem se pripoveduje, da nemiri v Kosovem naraščajo. Vstaja se bo najbrže koncentrirala v Ištibu, Prišepu in Kičevu. V Kočani in Ištibu je mnogo vstasih čet, ki niso se stavljene iz navadnih vaščanov, temuč iz meščanov in učiteljev. Namerava se vojašico in železniško zvezo pognati v zrak. To se je deloma tudi zgodilo z mostom pri Mustafi Paša. Vstasi silijo vaščane, groze jih potiti, da jih podpirajo z denarjem in živili. Odbori pripovedujejo vaščanom, da nastopajo na povelje Rusije. Vstasi baje počenjajo tudi grozovosti. Tako so nekemu turškemu plemenitašu, Seffedinu Bahtiarju, trgali nohte s prstov ter mu iztaknili oči, končno pa mu odsekali glavo. Turški list pravi, da hočejo vstasi na ta način provzročiti splošno razburjenje med mohamedani, da bi pokončali kristijane. Ako se pomisli, da so vstasi večinoma Arnavti, je kaj takega skoraj mogoče.

Politične vesti.

Nagodbeni odsek je včeraj našteval generalno debato o nagodbenih predlogah. Posl. Biankini je izjavil, da smatrajo Hrvatje dualizem za nesrečo za hrvatski narod in monarhijo ter se le s protestom udeležujejo nagodbenih razprav. — Posl. Schalk je predlagal, naj vlada takoj izdela avtonomni carinski načrt ter začne pogajanja za ožjo carinsko in trgovinsko zvezo z Nemčijo. Oba predloga sta bila odklonjena. Med drugimi je govoril tudi posl. Žitnik.

Premeščanje ogrskih častnikov. Že s prvim majem se izvrši zahteva ogrske opozicije ter se premesti do 500 ogrskih častnikov iz avstrijskih polkov na Ogrsko. Ker se bo seveda moralno ravno toliko avstrijskih častnikov premestiti z Ogrske v Avstrijo, proračunjenih je za to preseljevanje nad 300.000 kron pač nepotrebnih stroškov.

Boj zoper brambno predlogo na Ogrskem. V seji finančnega odseka je izjavila opozicija, da bo ni naperjen proti Szellu, temuč proti onim višjim silam, ki niso nikoli prenehale bojevati se zoper Ogrsko. Ako je vlasti ustava draga, naj odtegne brambno predlogo.

»Že prav, že prav«, je godel stari kmet in gledal steklenico postrani iskrečih se oči.

»Kako bomo zdaj torej napravili to stvar?«

Duhovnik je premotril naglo prostor in dejal:

»Čisto navadno! Tu je mizica, vi sedete na eden konec in jaz na drugi...«

»In steklenica naj bo v sredi!« je popolnil Gibory.

»Dobro! Le pomislite, hranil sem jo za jubilej sv. Lutuina, no, no, zdaj sem jo obljubil vam. Torej naprej! Ali ste pripravljeni? Začniva!«

Zupnik je postavil spoštljivo steklenico na mizo, sedel, se prekrižal in zamrmral z resnim glasom: »V imenu očeta, sina in sv. duha. Amen... Ponovite to, Gibory!«

Ta ni odmaknil pogleda od steklenice. Hipoma se mu je vzbudil sum. Bal se je, da ga ne bi župnik speljal na led, ter je vprašal: »Kakšno vino pa je pravzaprav to?«

Burgundec, stari Burgundec, je odgovoril duhovnik.

Burgundec! Bordeaur bi mi bil pravzaprav ljubši. Ali pa je gotovo

— Boj pri Mitrovici je turško vladilo silno prestrašil. Boji se resno splošne vstaje Albancev, katerih je baje 20.000 pod orožjem. Turška odpošlje 16 bataljonov v Mitrovico, 8 jih je že na potu.

Rusija je znova poslala bolgarski vladni svarilno noto glede macedonskih razmer; v noti se dolži Bolgarsko, da zadržuje izvedenje turških reform. Vsa odgovornost za nadaljnji razvoj razmer v Macedoniji pade na Bolgarijo.

Dohodki bogatih držav. Angleška je imela v letu, ki se je zaključilo z 31. marcem 161.199.780 funtov dohodkov, proti 152.601.637 v preteklem letu. — Državni dohodki Zedinjenih držav v Ameriki znašajo za mesec marec 45.435.434 dolarjev.

Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

Klerikalna laž.

Žiri, 31. marca.

»Slovenec« nas je v št. 58 z dne 12. marca t. l. napadel radi občinskih volitev. Očita nam, da slepo hodimo za dr. Tavčarjem. Resnica je, da se držimo njegovega navodila, ker smo prepričani, da on odkrije resnico na ljubo vsako klerikalno laž, katero bruhejo iz sebe »Žlindrovci«, na čelu jim kaplan Lavrič, Kovač in Lenger. Pri poslednjem je kovačnica laž, pri Petronu zbirališe lažnjicev. Ko bi se kaplan Vovškar toliko cerkev držal, kakor se Petrona in Lengerja, in da bi ne popival vse vedere tako, da ga velikokrat mora jutranji glas zvona opomniti, da se približuje dan in da se že vse stvari pripravljajo k vstajenju, on pa še popiva — saj pregovor je resničen, da velika posoda veliko drži — bi že bil posnemanja vreden, tako je pa le obžalovanja vreden. Njegovi dopisi v »Slovenec«, — če prav niso vselej iz njegovih rok, so pa le njegovega duha — kažejo, da nihče drugi ni kriv vseh razprtij, preprič ter strastnega strankarstva, nego kaplan sam.

Upijete, kako smo agitirali pri občinskih volitvah. To ste pa pozabili povedati, da je ravno v tem Vaša agitacija vse prekosila. Saj sta kaplan in Lenger ob agitaciji volno kupovali. Pri Mavšarju v Jarčji dolini sta jo šele skupila, da sta od poštenega možaka izvedela, kar jima je šlo. Nagličev Matevž je v Zabrežniku na peči zaspal. Petron je pred Trepalom v Ledenah klečal in milo prosil, da naj voli na njih strani; grozili so, milo prosili, plačilo obljubovali, delali razne obljube, vlačili volilce na vse strani, samo da bi bila zmaga na njih strani. In to, kar ste sami delali, nam podtikate? Da je Polanšek iz Sela agitiral v Javorjodolu, mu zopet preveč predbacivate. On je možak naše vrste, a se ne meni za nobeno politiko; značajen možak je, da ga više takega nimate ne. Tukaj je zoper vaša debela laž. Nam predbacivate, da ni res, da bi klerikalni junak izpod strehe na cesto vrgel držino brez vse pomoči. To mislite utajiti. Pa evo vam budi še tale izgled: vodnik vaše stranke Lenger v

— Boj pri Mitrovici je turško vladilo silno prestrašil. Boji se resno splošne vstaje Albancev, katerih je baje 20.000 pod orožjem. Turška odpošlje 16 bataljonov v Mitrovico, 8 jih je že na potu.

Rusija je znova poslala bolgarski vladni svarilno noto glede macedonskih razmer; v noti se dolži Bolgarsko, da zadržuje izvedenje turških reform. Vsa odgovornost za nadaljnji razvoj razmer v Macedoniji pade na Bolgarijo.

Dohodki bogatih držav. Angleška je imela v letu, ki se je zaključilo z 31. marcem 161.199.780 funtov dohodkov, proti 152.601.637 v preteklem letu. — Državni dohodki Zedinjenih držav v Ameriki znašajo za mesec marec 45.435.434 dolarjev.

Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti, posebno dopusti.

— Zoper Poljake na Nemškem. Zapovedujoči general v pruski armadi, princ Saksonski-Meininger, je zapovedal, z vsemi silami pospeševati znanje nemškega jezika v armadi ter odredil, da se poljskim vojakom, ki se niso še priučili nemščine, odrečejo vse ugodnosti

ta okolnost odločilna, da so klerikalnemu kandidatu obljudili glasove, ker je bil iz nemškega rajha privan-dran Nemec. To je priznal odličen član nemške stranke na dan volitve državnega poslance za Ljubljano, ko je skušal liberalne Kočevec opravičiti, da so glasovali za prosta Elberta. Klerikalna stranka se je takrat brez sramotljivosti zvezala z nemškimi Kočeveci in postavila je proti slovenskemu kandidatu Nemca. Sedaj pa se drzne očitati ta svojat narodno-napredni stranki, da je izdajalka slovenskega naroda! Kranjski klerikalci so se neštevilokrat z Nemci proti naši stranki bratili in tudi pred štirimi leti je dr. Žlindra od ljubljanskih Nemcev zahteval, da se s kranjskimi klerikalci proti narodnonapredni stranki zvežejo in kaj jim je takrat za to zvezlo ponujal? Nesramno hi-navstvo in nič drugega ni, če danes ožlindrano klerikalno časopisje narodni stranki očita, da je tudi le najmanjšo trohico narodnih pravic izdala Nemcem. Narodna napredna stranka povsod narodne pravice zastopa in brani, dočim se klerikalna stranka zanje ne zmeni in le za svojo bisago brez dna in za pone-umnevano ubogega slovenskega naroda skrbti. To pa dela edino radi tega, ker ve, da bo njen gospodarstvo razpadlo takoj, ko bodo slovenski narod spregledal in ko se mu bodo oči odprle, tako da bodo uvidel, kam ga klerikalni mogotci tirajo. Dal Bog, da se vremena kmalu zjasnijo.

— „Slovenec“ — lažnik. Pred par dnevi je prinesel organ škofa Jegliča vest, da se zahtevi imunitetnega odsekana izročitev poslance Vencajza radi raznih prestopkov zoper varnost časti v poslaniški zbornici ni ugodilo. Toda laž ima kratke noge in isti dan izišli stenografski zapisnik konstataje uradno, da je zbornica Vencajza radi treh prestopkov zoper varnost časti kazenski sodniji izročila. Kaj poreče škof Bonaventura k temu? Ali se tudi on strinja s tem lažnim poročanjem katoliškega »Slovenca«, katerega rad svojim ovčicam priporoča??? »S ove-neč pač ne more železne srstice sledi in ostane vedno stari lažnivi klukec pod vodstvom katoliškega duhovnika Naceta Žitnika!

— O „lepem“ klubu čitamo v »Sočic«: Ker je bil izdan nov program ter se je tako nekako zagotovljalo, na kako trdnih nogah stoji »lepi« klub, je bilo misliti, da preveva člane tega kluba le en duh, le ena misel, vzorna d disciplina. Ali temu ni tako. Duhovi v tem klubu se kar ne morejo strniti v duhu dr. Šusteršiča, in ker so sklenili glede glasovanja o poslovniku drugače, nego je hotel dr. Šusteršič, se je On odpovedal. Senzacija! Slovenija se je pretresla, vodstvo klerikalne stranke hiti zagotavljati Šust neomejenega zaupanja in poje se v ljubljanskem generalnem štabu visoka pesem o slogi in disciplini. Ta pesem je namenjena dalmatinskim Hrvatom in dr. Ploju, ki so rušili disciplino, ker niso slepo ubogali dr. Šusteršiča. Te renitente duhove treba krotiti, te hrvatske glave ukloniti, in v tako svrhu je segel dr. Johann po »senzaciji« — odpovedal se je načelstvu »lepega« kluba! Sedaj ima klub le enega načelnika, dr. Ivčevića — dr. Šuštar pa študira, kako bi zlezel nazaj na predsedniško mesto. V »lepm« klubu je dandanašnji že skoro vse mogoče, in tako se pospne gotovo tudi dr. Šusteršič zopet v predsedstvo! Bržčas se aklonijo uporni duhovi, zmaga dr. Šusteršič in »lepi« klub bo jadral naprej pod ožlindrano zastavo. Nam ni za dr. Šusteršiča prav nič, pa tudi za ostale jugoslovanske poslance, ki derejo za njim, nam ni prav nič, ker o njih je mogoče sedaj le eno mnenje, ampak nam je za komedijanstvo »lepega« kluba, ki je nam prav všeč, ker po takih potih se vendarle počasi zjasnijo vremena, da bodo videli jugoslovanski volilci, koga imajo na Dunaju, kako se obnaša njihovo zastopstvo in kako zastopa njihove interese! S Šusterščevimi komedijami moramo biti le zadovoljni, njegove »senzacije«

morajo dovesti končno do te senza-cije, da izgine ta politični kadaver tje, kamor edino tiče...

— **Narodna ravnopra-vnost pri sodišču.** V Trstu se je včeraj prvkrat zgodovalo, da je za-stopnik državnega pravdništva pri kazenski razpravi pred deželnim so-diščem v slovenskem jeziku za-stopil zatožbo.

— **Raba slovenščine.** Iz idrijskega okraja se nam piše: Finančni stražniki v Logatu niso pri-jatelji slovenskemu jeziku, kajti na-vadno sestavljajo vse dejanstvene opise v nemščini, dasi imajo za te dvojezične tiskovine. To se godi pri strankah, ki ne razumejo ne besedice nemški. Na podlagi teh nemških dejanstvenih opisov pa izdaja tudi finančno ravnateljstvo svoje odločbe le v nemškem jeziku, s čemur se spravlja le stranko v zadrgo in v razne neprilike. Pozivljamo vse zavedne slovenske stranke, ki imajo opraviti s finančnimi stražniki, naj nikakor ne podpisujejo nemških za-pisnikov, kajti potem imajo pravico vse nemške uradne dopise odkljanati, finančno oblast pa prosimo, naj pouči svoje uslužbence o pravilnem uradovanju.

— **Učiteljske vesti.** Nad-učitelj v Kropi, g. Jos. Korošec je premeščen v Mošnje; nadučitelj v Št. Jurju, g. Ivan Rihteršič, pa v Srednjo vas v Bohinju. Nadučiteljem v Starem trgu pri Ložu je imenovan g. Jakob Žebre, doslej učitelj istotam. Stalno sta nameščeni gosp. Leopoldina Baudek v Vinici in gosp. Ana Grudnik v Glogovi. Gosp. Ana Jereb v Žužemberku pride v Ambrus, gosp. Ama-lija Koncilja v Božakovo. Učitelj v Ljubljani, g. Jos. Travnar, je šel v pokoj. Suplantom na Blokah je imenovan vpokojeni nadučitelj g. Jos. Božja.

— **Pogreb dr. H. Šukljeja** se je vršil včeraj in je pokazal, kako velike simpatije je vžival pokojnik po vsem južnem Štajerskem. Od vseh strani, tudi iz tako oddaljenih krajev so prihitali rodoljubi, da izkažejo po-kojniku zadnjo čast. Vse Celje je bilo polno ljudstva. Seveda so se pogreba udeležila tudi vsa narodna društva s »Sokolom« in godbo na čelu. Iz Ljubljane so prihitali svetnik trgovske zbornice g. Fr. Hren, dr. Ravnihar in dr. Praunseis, iz Litije pa dr. Premrov.

— **Slovensko gledališče.** Jutri, v petek se igra na korist dramskemu osobju noviteta, veseloga »Satanova hči«. Naslovno ulogo ima gdč. Kreisova, veliko komično ulogo igra g. Verovšek — V nedeljo zvečer se uprizori noviteta »Adrienna Lecouvreur«, ki sta jo spisala Scribe in 14. marca t. l. umrli član francoske akademije Ernest Wilfrid Legouvé. Legouvé je bil sodelavec Scribejev ter sta skupaj napisala slavne drame »Adrienne Lecouvreur«, »Povesti kraljice navarske«, »Vojna dam« in »Roke vik«. L. 1855. je postal Legouvé radi teh dram akademik »Adreiuno Lecouvreur« sta spisala Scribe in Legouvé l. 1849. za igralko Rachel. Vse njune drame se igrajo tudi na dvornem gledališču na Du-naju. Naslovno ulogo igra pri nas gdč. Rückova.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** naznana, da je sklenilo poleteti dne 3. vel. travna k Sv. Katarini. V slučaju neugodnega vremena se preloži na izlet na nedoločen čas. — Prva letošnja društvena vrtna veselica se vrši 10. oziroma 17. vel. travna v Švicariji. Druga vrtna ve-selica se pa vrši 5. odnosno 12. mal. srpanja. Kraj te in vsa natančneja poročila svoječasno.

— **Dolenjski Sokol** v Novem mestu uprizori v soboto, dne 4. t. m. Jurčič Govékarjevo narodno drama s petjem »Deseti brat«.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Postojni** priredi v nedeljo dne 5. aprila v dvorani »Narodnega hotela« koncert.

— **Železniški uradnik — frančiškan.** V frančiškanski red je vstopil g. Josip Holáček, dosedaj uradnik na južnem kolodvoru v Ljubljani. Pred kakimi šestimi tedni mu je umrla žena in on je najbrže iz žalosti šel v samostan.

— **Dramatične predstave v Idriji.** Dne 19. t. m. priredi domačie dramatično društvo Šaloigro v 3. dejanjih »Pri belom konjičku«. Za-četkom maja pa napravijo člani slo-venske drame v Ljubljani več pred-stav. Kakor čujemo se Idriji obetajo tudi ljubljanski nemški igralci.

— **Nove razglednice.** V založbi Ig. pl. Kleinmaya in Fed. Bambergja je izšlo šest novih raz-glednic v barvotisku po slikah M. Ruppeja. Razglednice so jasno lične, in predstavljajo kranjske kraje. Cena 10 h., prodajalcem se da primeren popust.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri takajšnjem deželnem sodišču. Že večkrat zaradi lov-ske tatvine kaznovani 1. Jožef Pre-gled, delavec pri Sv. Ambrožu je meseca septembra v lovskem reviru kneza Hugo Windischgrätzta s svojim 12 let starim nečakom Janezom na Kavcih s puško čkal na divje koze, lovil je divjačino tudi v zanjek; bil je večkrat zasledovan po knezo-vih lovcih, kar je Pregleda tako je-zilo, da jih je zagrozil, da jih bode postrelili. Čeravno mu je lovška tat-vina v večih slučajih dokazana, od-vrača on vsako krvido od sebe. Ob-sojen je bil na 2 leti težke ječe, njegov nečak pa na 14 dnij zapora. 2. Leopold in Marija Jeran iz Šmarca sta hotela dne 5. januvara zvršilno prodaja zarubljenega prašiča s tem ovirati, da sta uradno slugo zmerjala. Leopold Jeran je bil obsojen na 3 dni, žena pa na 48 ur zapora. 3. V. Mazzoco, kamnosek, je dne 7. marca t. l. v Polju v Antonovi Rozmanovi gostilni svojemu tovariju Martinu Natale, ker je miril obdolženca, vrgel steklenico v glavo in ga na nosu težko poškodoval. Obsojen je bil na 2 meseca ječe. 4. Janez Faletič, me-sarski pomočnik v Tržiču je svojemu gospodarju iz zaklenjene miznice, ki jo je svojim ključem odpiral in iz nje denar jemal. Gospodar ceni škodo na 200 K. Obdolženec, kateri deloma dejanja prizna, je bil obsojen na pol leta težke ječe. Od zatože oproščena sta bila 5. Jakob Anžič, posestnik sin iz Dobrunj, obtožen zaradi hudodelstva težke telesne po-škodbe in 6. Pavel Jereb gostač iz Dolenjerenovi obtožbe hudodelstva poskušene tativne.

— **Prijet cerkven tat.** Včeraj ob pol 4 uri popoludne zasačil je ministrant Andrej Rosalnik v Trnovski cerkvi nekega človeka, ki je stal pri nabiralniku za milodare in ga menda skušal odpreti, ker je Rosalnik slišal ropot. Dotični človek je zagledavši Rosalnika zbežal iz cerkve. Okoli 5. ure je Rosalnik zopet slišal ropot v cerkvi, nakar je pola goma odprl vrata pri zakristiji in pogledal v cerkev. Ko je zopet zaledal pri nabiralniku tistega človeka kakor popred, šel je iz zakristije in tekkel na policijsko stražnico po stražnika. Ministrant in stražnik sta šla skupaj v cerkev in ko sta odprla glavna vrata, jima je prišel tat na-sproti, držeč v desni roki palčico, namazano s klejem, v levih roki pa je imel ukradenih 16 vinarjev. Na stražnikovo vprašanje, kaj je delal v cerkevi, je odgovoril, da je molil, obenem pa je palico spustil ob nogi na tla. Ker je končno videl, da mu laž ne bode pomagala, se je udal in priznal, da je kradel denar iz nabiralnikov. Našlo se je pri njem za 4 K 44 vin-drobiža, kateri je bil ves s klejem namazan. V posebnem mošnjičku je imel klej. Tat je Vilibald Beranek, rojen leta 1874. v Wengle na Tirolskem in pristojen v Počovo v okraju Pilgram na Češkem. Na vprašanje kaj da sploh dela, je odgovoril, da berači in krade. Prijeti tat ima brata, ki je tudi specialist v cerkvenih tat-vinah in ima svoj »delokrog« na Solnograščem in Bavarskem. Policia je Beraneka izročila deželnemu sodišču.

— **Tri zaboje obrabljenih črk,** slovenskih in nemških, je ukral del nezan tat iz veže v Kleinvohiši v Špitalskih ulicah. — **Rešilna postaja** je meseča marca t. l. intervenirala pri 36 osebah, in sicer pri 16 moških in 20 ženskah. Slučajni so bili nastopni: transport bolnikov v 15, obolelosti in oslablosti 9, kap 2, krvavenje 1, težek porod 1, vdroblenje roke 1, vdroblenje noge 3, vdroblenje reber 1, zmečkanje života 1, nesrečen padec 1, vdravec 1. V prvem četrletju je rešilna postaja intervenirala 106krat.

— **Meteorologično me-sečno poročilo.** Minoli mesec sušec je bil suh in zelo topel. — Opazovanja na topomeru dadó povpreč v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 22°, ob dveh popoldne 11.7°, ob devetih zvečer 6.1°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 6.7°, za 30° nad nor-malom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 737.7 mm, kot srednji zračni tlak, za 1.7 mm nad normalom. — Mokrih dnij bil je 10; padavina, dež in sneg, znaša 56.4 mm. — Med vetrovi so južni daleč presegali ruge.

— **Majnovejše novice.** Stra-šen vijhar je raspanjal v torak okoli Caserte v Italiji, ki je provzročil mnogo škode na hišah in drevo. Tri osebe so bile ubite. — Pridikanju z avtomobili se je ubil v Nizi grof Zborovski. — Usoda župnikovega hlapca. V neki občini pri Muravi leži bivši župnikov hlapac, 80letni staršek, v hlevu na smrt bolan. Župnik je obenem tudi občiniški oče v občini. — Jezuiti učenci. V jezuitskem zavodu v Tridentu je neki učenec svojega sodruga, Guzaria iz Gradca, z golo pestjo ubil. — Kneginja Win-dischgrätz je še vedno bolna ter ne more iz sobe. — Sežiganje mrljev v kot fakultativno je pruska zbornika odklonila. — Izgred zoper žide so nastali v Tumanovu v Rusiji, ker se je raznesla neresnična vest, da so izvršili židje ritualni umor na nekem dečku. — Dedična za ruskim milijonom Stanglom so se našli v Čerovici na južnem Češkem. To so prav siromašni kočarji. — Kuga se je zopet pojavila v okolici Aleksandrije. Štiri osebe so umrle. — Pri konsum-nem društvu državnih železničkih uradnikov se je pokazalo 133.300 K deficit, ne da bi se našel vzrok. — 200.000 K dolgov je napravil enoletni prostovoljec Robert Blaschitz iz Ptuja, službujoč pri dra-gonskem polku na Dunaju ter zbežal s svojo ljubico.

— **Cuden samomor.** Pre-možni farmer Martin Myres v Lo-gansportu je sklenil na čuden način umreti. V to svrhu je podrezal drevo in je padec drevesa napravil tako, da bi moral deblo pasti na neki bližnji štor. Na štor je dejal Myres svojo glavo, katero mu je deblo polnoma zdrobel.

— **Mehikanski čudež.** Mehikansko časopisje objavlja naslednje poročilo, o katerem trdi duhovništvo, da je »resnično: »V vasi Logas, država Balisco, skušala je neka pijana ženska priti v cerkev, v katero je prišlo več božjepotnikov iz Leon Guanajate. Neki »romar« je hotel žensko pridržati, nakar je ona pričela kleti a la »carajo v caramba«. Toda v tem trenutku je žensko zadela strela — iz jasnega neba in senjora se je spremeniла v — kamenito soho. Du-hovni so soho prenesli v župnišče, kjer jo zamore vsako z lastnimi očmi videti, ako — plača vstopno v znesku 50 centavos. Ni slaba ta farška kupčija! Škoda, da ni Luka Smolnik prišel na to idejo.

— **V obrambo spolne bo-leznij.** V ta namen je na Nemškem in Francoskem že več društva. Rav-nokar se je ustanovilo tudi na Du-naju društvo v brambo zoper nalej-ljive spolne bolezni. Sklicevatev društva je navedel, da zbole na Nemškem vsako leto nad 41.000 oseb za spolnimi bolezni; samo v Berolini je vsako leto 11.000 slučajev. Ako bi se računala gmotna škoda, ki nastane vsled veneričnih bolezni v Evropi, znašala bi 90 milijonov krov. Društvo ima namen, javno predavati o škodljivosti take bolezni ter posebno mladino varovati okuženja s tem, da se jim preskrbi razne telesne vaje in športe, a obolelim se priskrbi brez-plačna zdravniška pomoč. Zdravniško je namreč dokazano, da oboli vene-rično najmanj delavstva, a največ udeče se mladine in sploh ljudi po mestih, ki se dovolj ne pregibajo.

— *** Nevljudno.** Mati: »Kako ste se mogli držniti gospod, da ste sročni v temi na vrtu poljubilo mojo hčer?« — Gospod, sedaj, ko sem jo videl po dnevi, se sam sebi nad tem čudim.«

Knjigevnost.

— **„Zvonček“** ima v svoji aprilovi številki tole vsebine: Pre-glednični. — Fr. Žgur. Romanca. — Ob božjem grobu. Ivan Stukelj. Povest. — Rak. Fr. Lovšin. Pesem. — Junak. E. Gangl. Romanca s podobo. — Po-mladinski večer. Samko Cvetkov. Povest. — Na gostiji. C. Logar. Pe-sem. — Slovanske pravilice. Nik. Vrhov. Pravljica. — Pirhi. Samko Cvetkov. Pesem. — Vilko ministrant. F. Palnák. Povest. — Spominski in slavnostni dan. L. Ogorek. Opis s tremi podobami. — Pripovedka o Atilovem grobom. M. P. Pripovedka. — Ko bi bilo res... Fr. Žgur. Pe-sem. — Belopeški jezeri. Narjan Prešek. — Andrej Zumer. Lad. Ogo-rek. Životopis s podobo. — Jankova ljubljanka. Strinski. Povest. — Pouk in zabava. Zastavica v podobah. Fr. Rojec. — Novice. Rešitev. — Starši in mladolinjubi, naročajte »Zvonček!«

— **Kakor je splošno znano, dajejo „Mauthnerjeva“ se-mena za repo za klapo veliki dobiček.** Ravnino tako izvrstna in ne-dosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavno in etelice. (309-28)

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 2. aprila. V vladnih in levičarskih krogih vlada velika poparjenost, ker je bil v včerajnji seji nagodenega odseka Schalkov predlog, naj se preko na-dode prestopi na dnevnih red, le s 15 proti 13 glasom odklo-njen. Ta malenkostna večina dela vladni velike skrbi, kako bo v ple-numu.

D

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 2. aprila 1903.

Naložbeni papirji. Denar Blago

42% majeva renta 100-65 100-85

42% srebrna renta 100-60 100-80

4% avstr. kronska rents 101-20 101-40

4% zlata 121-90 122-10

4% ogrska kronska " 99-45 99-65

4% zlata " 121-90 122-10

4% posojilo dežele Kranjske . . . . 99-75 —

4% posojilo mesta Sliptja . . . . 100- —

Zadra . . . . 100- —

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . . . 101-15 102- —

4% češka dež. banka k. o. . . . 99-60 100-35

4% ž. o. . . . 99-60 100-40

4% zast. piš. gal. d. hip. b. . . . 101-10 102-10

4% pešt. kom. k. o. z 107-90 108-90

4% zast. piš. Innerst. hr. ogr. centr. . . . 101- —

4% deželne hranilnice 101-10 101-30

4% zast. piš. ogr. hip. b. . . . 100-20 101-20

4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . . . 100- — 101- —

4% češke ind. banke . . . . 100- — 101- —

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. . . . 98- — 99- —

4% dolenskih železnic 99-50 100-50

3% juž. žel. kup. 1/1/1 . . . . 307- — 309- —

4% av. pos. za žel. p. o. . . . 100-75 101-75

Srečke.

Srečke od leta 1854 . . . . 180- — 188- —

" " 1860/1/5 . . . . 184- — 186- —

" 1864 . . . . 247- — 252- —

tizske . . . . 158- — 160-50

zemlj. kred. I. emisije . . . . 269- — 274- —

II. ogrske hip. banke . . . . 288- — 273- —

srbske a frs. 100- — 258- — 260-50

turške . . . . 89- — 91- —

Basiliška srečke . . . . 118- — 119- —

Kreditne 18-80 19-80

Inomoške . . . . 432- — 437- —

Krakovske 84-25 88-25

Ljubljanske 75-60 77-60

Avt. rud. križa . . . . 70- — 75- —

Ogr. . . . 55- — 56- —

Rudolfove 28-75 27-75

Salcburške . . . . 67- — 73- —

Dunajske kom. . . . 75- — 79- —

Delnice. . . . 442- — 446- —

Južne železnice 47-50 48-50

Državne železnice 693-75 694-75

Avstro-ogradske bančne del. . . . 1603- — 1613- —

Avstr. kreditne banke 688-25 689-25

Dgrske . . . . 735- — 737- —

Zivnostenske . . . . 252- — 254- —

Premogokov v Mostu (Brux) . . . . 711- — 713- —

Alpinske montan . . . . 388- — 389- —

Praške želez. ind. dr. . . . 1665- — 1675- —

Rima-Murányi . . . . 485- — 485- —

Trboveljske prem. družbe . . . . 390- — 395- —

Avstr. orožne tov. družbe . . . . 353- — 354- —

Češke sladkorne družbe . . . . 157- — 162- —

Valute. . . .

C. kr. cekin 11-30 11-35

20 franki 19-05 19-08

20 marke 23-39 23-47

Sovereigns . . . . 23-92 24- —

Marke 116-97 117-20

Laški bankovci 96-40 96-55

Rubli 252-75 263-75

Žitne cene v Budimpešti.

dne 2. aprila 1903.

Termin.

Pšenica za april . . . za 50 kg K 7-47

Rž " april . . . 50 " 6-61

Koruza " maj . . . 50 " 6-08

Oves " julij . . . 50 " 6-14

april . . . 50 " 5-92

Efektiv.

5 vinarjev višje.

Meteorologično poročilo.

Vsišina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

April | Čas Stanje | barometra | Vetrovi | Nebo

opazo- | tura v | mm. Tempet. |

v. 1. 9. zv. 731-2 53 er. jvzhod jasno

2. 7. zj. 730-3 16 sl. svzhod jasno

z. 2. pop. 727-5 131 p.m. jzah. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 68°, normale: 69°. Mokrina v 24 urah: 0-0 mm.

Tužnim srcem javljamo vsem so-

rodnikom, znancem in prijateljem

žalostno vest, da je Vsemogočni

naš preljudno hči, oziroma sestro,

gospodično

Mario Morgutti
šiviljo

po dolgi, zelo mučni bolezni, previdno s svetovalstvom za umirajoče, v 34. letu njene dobe, danes zjutraj ob 1. uri poklical v boljše življenje. Pogreb drage pokojnice bodo v petek, dne 3. aprila, ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Strma pot št. 2, na tukajšnje pokopališče.

Svete maše zadužnice se bodo

bralo v farni cerkvi sv. Petra.

Predrag ranjco priporočamo v molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, 2. aprila 1903.

(920) **Žalujoči ostali.**

Srčna voščila k imendanu ljub-

ljeni gospesi

Frančiški Hafner-jevi

posestnici pivovarne

na Sv. Petri cesti.

Pog jo živi!

Udani uslužbenci.

(921)

Dobro ohranjena obleka za
enoletnike
(890-2) se predla.
Salendrove ulice št 6, II. nstr.

Več sto kartonov
pripravnih za slamnike, odda ceno
tvrdka (919-1)
J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg.

Mlajši skladnišnik
sprejme se takoj v stalno službo.
Pogoji: čedna pisava, zmožnost slovenščine in nemščine v gorovu in
pisavi in če le mogoče strokovno
znanje.
Pismene ali osebne ponudbe se
sprejemajo v pisarni F. Supančiča,
Rimska cesta št. 20. (915-1)

Zapornice na škipce zagrinjala
rolete * * * * lesene
žaluzije * * * * (675-8)

kakor tudi vsa mizarska dela
priporoča v najboljši izvedbi
A. Bramberger
Gradec, Neubaugasse 53

Žrebanje nepriklicno
23. aprila 1903.
Srečke za grejalnice (Wärmestuben)
po 1 krone

Vsi dobitki se izplačajo od založnikov v gotovini po odbitku 10%.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.
veljavna od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzov vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoludne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novemesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 2. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novemesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoludne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 38 m zvečer istotako. — Odvod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne in ob 6. uri 50 m nevečer. — Fribod v Ljubljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po pretekli petih let pravico do dividende.

Kupi se mala, že rabljena blagajna.
Kdo? pove upravnštvo »Slov. Naroda«. (918)

Popolno špecerijsko opravo
dobro ohranjeno, proda vsled opustitve trgovine (883-2)
Rudolf Podkrajšek
v Sp. Šiški, Kolodvorske ulice 159.

Nesrečni so kilavi
ker ne vedo, da jih od 1000,
900 brez operacije ozdravi
Mnogobrojna zahvalna pisma.
R. Köhler
DUNAJ V., Zeuggasse 1.

Sprejme se
vojaščine prost, samostoj